

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/081.00.1/М/ВК1.1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин
16 грудня 2022 р., протокол № 4
голова Вченої ради
Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Актуальні проблеми запобігання та протидії корупції»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 081 «Право»
освітньо-професійна програма «Право»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра права та правоохоронної діяльності

Схвалено на засіданні кафедри
права та правоохоронної
діяльності
14 грудня 2022 р., протокол №15

Завідувач кафедри
Іван ДРАГАН

Гарант освітньо-професійної
програми
Олександр ОСТРОГЛЯД

Розробник: д.ю.н., доцент кафедри права та правоохоронної діяльності,
Дмитро ІЩУК

Житомир
2022-2023 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/081.00.1/М/ВК1.1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 08 «Право»	за вибором	
Модулів – 2	Спеціальність: 081 «Право»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3	Освітній ступінь: «магістр»	Лекції	
		32 год.	6 год.
		Практичні	
		16 год.	4 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		102 год.	140 год.
Вид контролю: екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 32% аудиторних занять, 68% самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 7% аудиторних занять, 93% самостійної та індивідуальної роботи

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/081.00.1/М/ВК1.1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є засвоєння студентами спеціальності 081 «Право» основоположних знань феномену корупції як економічного, політичного, правового та культурного явища, його природи, соціальної бази виникнення та поширення, а також створення дієвих механізмів вирішення актуальних проблем корупції як умови формування соціально орієнтованої правової держави і громадянського суспільства.

Завданням вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми запобігання та протидія корупції» є:

- навчити слухачів виявляти існуючі проблеми системи запобігання та протидії корупції;
- ознайомити слухачів із сучасною методологією пошуку актуальних проблем запобігання та протидії корупції;
- надати систематизовані знання щодо сутності корупції, її чинників, передумов її виникнення та поширення, теорії і практики запобігання та протидії корупції;
- ознайомити з вітчизняним і зарубіжним досвідом запобігання та протидії корупції;
- сформувати вміння аналізувати стан корупції в Україні, її особливості та тенденції розвитку, форми прояву;
- визначати шляхи підвищення ефективності антикорупційної політики, удосконалення нормативно-правових і організаційних засад запобігання та протидії корупції, забезпечення дієвої державно-громадської співпраці для зменшення корупційних проявів.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей** за спеціальністю 081 «Право»:

Загальні компетентності

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК11. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 081 «Право»:

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/081.00.1/М/ВК1.1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 4

ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загально-теоретична характеристика корупції

1. Історичні форми прояву корупції як соціально-правового явища.
2. Поняття, сутність, зміст поняття корупції.
3. Поняття та зміст сучасної антикорупційної правової парадигми.

Тема № 2. Сутність та поняття корупції

1. Поняття категорії «корупція».
2. Об'єктивні та суб'єктивні причини поширеності корупції в Україні.
3. Основні методи та заходи запобігання корупції.
4. Фактори сприяння існуванню та поширенню корупції в Україні.
5. Сутність антикорупційної державної політики.

Тема № 3. Формування державної антикорупційної політики

1. Теоретико-світоглядні засади необхідності формування нової державної антикорупційної політики.
2. Правові засади формування нової державної антикорупційної політики.
3. Законодавчі основи реалізації нової державної антикорупційної політики.
4. Становлення антикорупційного законодавства в Україні.
5. Суб'єкти, відповідальні за запобігання та протидію корупції в Україні.

Тема 4. Правовий статус спеціально-уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції

1. Поняття та види спеціально-уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.
2. Правовий статус Національного агентства з питань запобігання корупції.
3. Державне бюро розслідувань.
4. Спеціалізована антикорупційна прокуратура України.
5. Національне антикорупційне бюро України

Тема 5. Шляхи втілення державної антикорупційної політики

1. Актуальні проблеми формування та реалізації державної антикорупційної політики.
2. Актуальні проблеми запобігання та протидії корупції.
3. Особливості формування негативного ставлення до корупції.
4. Оцінка результатів та механізм реалізації антикорупційної стратегії.

Тема 6. Участь України в міжнародному співробітництві у сфері запобігання та протидії корупції

1. Основні міжнародні документи у сфері протидії корупції.
2. Співпраця України у сфері запобігання та протидії корупції з міжнародними організаціями.
3. Норми Закону України «Про запобігання корупції» стосовно регламентації міжнародного співробітництва

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/081.00.1/М/ВК1.1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 5

Тема 7. Національне агентство з питань запобігання корупції як основний державний орган з питань формування та реалізації антикорупційної політики

1. Статус та склад Національного агентства з питань запобігання корупції.
2. Організація діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції.
3. Повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції.
4. Права Національного агентства з питань запобігання корупції.
5. Уповноважені особи Національного агентства з питань запобігання корупції.
6. Контроль за діяльністю Національного агентства з питань запобігання корупції.

Тема 8. Законодавчо визначені методи та заходи запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням

1. Запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням.
2. Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища. Обмеження щодо одержання подарунків. Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними.
3. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності. Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування. Обмеження спільної роботи близьких осіб.
4. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.
5. Правила етичної поведінки. Захист викривачів

Тема 9. Фінансовий контроль

1. Подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.
2. Інформація, що зазначається в декларації. Облік та оприлюднення декларацій. Контроль та перевірка декларацій.
3. Моніторинг способу життя суб'єктів декларування.

Тема 10. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків

1. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків.
2. Адміністративна відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.
3. Кримінальна відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення

Тема 11. Юридична відповідальність за вчинення правопорушень, пов'язаних із корупцією.

1. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення, пов'язаного із корупцією.
2. Обставини, що пом'якшують або обтяжують відповідальність.
3. Дисциплінарна та цивільно-правова відповідальність за вчинення правопорушень, пов'язаних із корупцією.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/081.00.1/М/ВК1.1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 6

Тема 12. Гарантії захисту викривачів корупції.

1. Поняття викривача корупції.
2. Гарантії безпеки від держави, щодо осіб, які надають допомогу у запобіганні та протидії корупції.
3. Вимоги до анонімних повідомлень про адміністративні корупційні правопорушення та порядок їх розгляду.
4. Порядок дій керівника органу в разі виявлення правопорушення, вжиття заходів щодо припинення виявленого порушення, усунення його наслідків та притягнення винних осіб до відповідальності; випадки інформування спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.
5. Система заохочень викривачів корупції (осіб, які надають допомогу в запобіганні та протидії корупції).

4. Структура навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1. Загальні положення антикорупційної політики								
Тема 1. Загально-теоретична характеристика корупції	13	2	2	9	13	1	-	12
Тема 2. Сутність та поняття корупції	12	3	1	8	13	1	1	11
Тема 3. Формування державної антикорупційної політики	13	2	2	9	12	-	-	12
Тема 4. Правовий статус спеціально-уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції	12	3	1	8	13	1	1	11
Тема 5. Шляхи втілення державної антикорупційної політики	12	3	1	8	12	-	-	12
Тема 6. Участь України в міжнародному співробітництві у сфері запобігання та протидії корупції	13	3	1	9	12	-	-	12
Разом за змістовий модуль 1	75	16	8	51	75	3	2	70
Модуль 2. Відносини відповідальності за корупційні правопорушення								
Тема 7. Національне агентство з питань запобігання корупції як основний державний орган з питань формування та реалізації антикорупційної політики	13	2	2	9	13	1	1	11
Тема 8. Законодавчо визначені методи та заходи запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням	12	3	1	8	13	1	-	12
Тема 9. Фінансовий контроль	12	3	1	8	12	-	-	12
Тема 10. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків	12	3	1	8	12	-	-	12
Тема 11. Юридична відповідальність за вчинення правопорушень, пов'язаних із корупцією	13	2	2	9	13	1	1	11
Тема 12. Гарантії захисту викривачів корупції	13	3	1	9	12	-	-	12
Разом за змістовий модуль 2	75	16	8	51	75	3	2	70
ВСЬОГО	150	32	16	102	150	6	4	140

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/081.00.1/М/ВК1.1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 7

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Загально-теоретична характеристика корупції	2	-
2.	Тема 2. Сутність та поняття корупції	1	1
3.	Тема 3. Формування державної антикорупційної політики	2	-
4.	Тема 4. Правовий статус спеціально-уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції	1	1
5.	Тема 5. Шляхи втілення державної антикорупційної політики	1	-
6.	Тема 6. Участь України в міжнародному співробітництві у сфері запобігання та протидії корупції	1	-
7.	Тема 7. Національне агентство з питань запобігання корупції як основний державний орган з питань формування та реалізації антикорупційної політики	2	1
8.	Тема 8. Законодавчо визначені методи та заходи запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням	1	-
9.	Тема 9. Фінансовий контроль	1	-
10.	Тема 10. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків	1	-
11.	Тема 11. Юридична відповідальність за вчинення правопорушень, пов'язаних із корупцією	2	1
12.	Тема 12. Гарантії захисту викривачів корупції	1	-
РАЗОМ		16	4

6. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Загально-теоретична характеристика корупції

- охарактеризувати специфіку природи корупції як негативного соціально-правового феномену, визначте етимологію слова «корупція»;
- визначити основоположні теоретико-методологічні засади сучасної цивілізаційної правової антикорупційної парадигми;
- визначити соціальну «цінність» корупції, здійсніть класифікацію корупційних проявів, виокремити основні причини високої корупції, види та найпоширеніші форми корупційних проявів.

Тема 2. Сутність та поняття корупції:

- на підставі аналізу правових пам'яток та спеціальної історико-правової літератури з'ясуйте історичні витоки, соціальні передумови та прояви корупції, а також своєрідність вироблених та апробованих владою на різних стадіях державно-правового розвитку підходів до запобігання та протидії корупції
- проаналізуйте засади антикорупційної доктрини, сформульованої представниками дореволюційної наукової школи.

Тема 3. Формування державної антикорупційної політики:

- визначте актуальні проблеми державної антикорупційної політики в Україні;
- охарактеризуйте можливі перспективи оптимізації інституційного механізму запобігання та протидії корупції.
- проаналізуйте країни, які необхідно взяти як основу розвитку державної антикорупційної політики.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/081.00.1/М/ВК1.1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 8

Тема 4. Правовий статус спеціально-уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції:

- охарактеризуйте спеціально-уповноважених суб'єктів сфери протидії корупції;
- надати коротку характеристику нормативно-правової бази, якою регулюється діяльність спеціально-уповноважених суб'єктів сфери протидії корупції;
- охарактеризуйте проблеми, які можуть виникати в діяльності спеціально-уповноважених суб'єктів сфери протидії корупції.

Тема 5. Шляхи втілення державної антикорупційної політики:

- дослідити основні механізми реалізації державної антикорупційної політики;
- порівняти антикорупційну політику України з 5-ма країнами (на вибір);
- оцінити слабкі та сильні сторони державної антикорупційної політики.

Тема 6. Участь України в міжнародному співробітництві у сфері запобігання та протидії корупції:

- визначте адміністративно-правовий статус та сферу повноважень спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції;
- дослідити роль України в міжнародному співробітництві;
- окресліть коло найбільш корупціогенних галузей суспільних відносин і напрямів діяльності суб'єктів відповідальності за корупційні правопорушення, визначте основні шляхи корупційного збагачення бюрократії, схеми та варіанти корумпованої поведінки;
- проаналізуйте сутність сучасної зарубіжної правової антикорупційної парадигми і позитивний досвід нормативно-правового забезпечення запобігання та протидії корупції у зарубіжних країнах.

Тема 7. Національне агентство з питань запобігання корупції як основний державний орган з питань формування та реалізації антикорупційної політики:

- охарактеризуйте організація діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції;
- опишіть механізм соціальний захист членів та працівників апарату Національного агентства з питань запобігання корупції;
- охарактеризуйте контролюючі органи які спостерігають за діяльністю Національного агентства з питань запобігання корупції

Тема 8. Законодавчо визначені методи та заходи запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням:

- охарактеризуйте основні види відповідальності передбачені у разі порушення норм Закону України «Про запобігання корупції»;
- розкрийте зміст дисциплінарної відповідальності у разі порушення норм Закону України «Про запобігання корупції»;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/081.00.1/М/ВК1.1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 9

- розкрийте зміст адміністративної відповідальності у разі порушення норм Закону України «Про запобігання корупції»;
- розкрийте зміст кримінальної відповідальності у разі порушення норм Закону України «Про запобігання корупції»;
- розкрийте зміст цивільно - правової відповідальності у разі порушення норм Закону України «Про запобігання корупції».

Тема 9. Фінансовий контроль:

- назвіть дисциплінарні стягнення за вчинення корупційних правопорушень;
- що відносять до фінансового контролю у контексті спрямованих на запобігання та протидію корупції заходів;
- фінансовий контроль зарубіжних країн.

Тема 10. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків:

- надайте визначення та ознаки корупційного правопорушення;
- розкрийте відмінності між корупційними та пов'язаними з корупцією правопорушеннями;
- особливості відновлення порушених прав у разі вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення.

Тема 11. Юридична відповідальність за вчинення правопорушень, пов'язаних із корупцією:

- які особливості притаманні юридичній відповідальності;
- провести порівняльну характеристику юридичної відповідальності в 6 країнах світу.

Тема 12. Гарантії захисту викривачів корупції:

- Порядок дій керівника органу в разі виявлення правопорушення, вжиття заходів щодо припинення виявленого порушення, усунення його наслідків та притягнення винних осіб до відповідальності; випадки інформування спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

- Система заохочень викривачів корупції (осіб, які надають допомогу в запобігання та протидії корупції)

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студентів з дисципліни актуальні проблеми запобігання та протидії корупції включає:

- анотування вивченої додаткової літератури, складання бібліографічних описів тощо;
- написання рефератів, створення презентації та їх захист на практичних заняттях;
- написання есе за визначеною тематикою;
- складання термінологічних словників тощо.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/081.00.1/М/ВК1.1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 10

8. Методи навчання

В процесі викладання даного предмету використовуються:

а) методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, інструктаж, розповідь, лекція, робота з підручником, самостійне спостереження, вправи);

б) методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента);

в) методи контролю і самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, самоконтроль і самооцінка).

9. Методи контролю

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи, модульного контролю, контролю виконання індивідуальних завдань.

10. Схема нарахування балів

Поточне тестування та самостійна робота				Сума 100
Модуль 1				
Змістовий модуль №1				
T1 8	T2 8	T3 8	T4 10	
T5 8	T6 8			
Змістовий модуль №2				
T7 8	T8 8	T9 8	T10 8	
T11 10	T12 8			

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Бали
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/081.00.1/М/ВК1.1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 11

11. Рекомендована література

1. Алісов Є. О., Мартиновський В. В., Настюк В. Я., Шевчук О. М.. Х. Відповідальність за корупційні правопорушення : навч. посіб. В 42: Юрайт, 2017. 168 с.
2. Андрушко П. П. Реформа українського антикорупційного законодавства у світлі міжнародно-правових зобов'язань України. Київ: Атіка, 2012. 332 с.
3. Б. М. Головкін, К. А. Автухов, М. Ю. Валуйська, С. Ю. Лукашевич Правові основи запобігання та боротьби із корупцією : навч. посіб. для підготовки до атестації здобувачів вищої освіти. Харків : Право, 2018. 288 с.
4. Баришніков В. М. Запобігання та протидія проявам корупції на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування : навч.-метод. посіб. К. : ІПК ДСЗУ, 2013. 172 с.
5. Беглиця В. П. Проблеми розуміння дефініції "корупція" та причини розповсюдження цього явища в Україні. Наукові праці. Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія. Серія: Державне управління. 2014. Т. 239, Вип. 237. С. 21-26. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdu_2014_239_237_5.
6. Бисага Ю.М., Белов Д.М., Берназюк І.М., Марцеляк О.В., Натуркач Р.П. Корупція як цивілізаційний феномен: причини та шляхи подо-лання Держ. ВНЗ Ужгород. нац. ун-т. Ужгород: Гельветика, 2016. 199 с
7. Бондар І. С., Горник В. Г., Кравченко С. О., Кравченко В. В. Антикорупційна політика та запобігання корупції в публічному управлінні: Навч. пос. К.: «Видавництво Ліра-К», 2016. 192 с
8. Бусол О. Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні у сучасний період: К. : Ін Юре, 2014. 564 с.
9. Василевич В.В., Василевська Т.Є., В.Ф. Нестерович, Є.В. Расюк, А.В. Савченко, В.Л. Федоренко Державна антикорупційна політика і запобігання та протидія корупції на публічній службі в органах державної влади і органах місцевого самоврядування: монографія. автор. кол. (кер) та ін.; за ред. проф. Ковбасюка Ю.В. і проф. Федоренка В.Л. К.: Видавництво Ліра-К, НАДУ, 2016. 524 с.
10. Виховання доброчесності та зниження ризиків корупції: навч. посіб. К.: НУОУ ім. Івана Черняховського, 2018, 252 с.
11. Г. В. Кохан. Явище політичної корупції: теоретико-методологічний аналіз; Нац. ін-т стратег. досліджень. К. : НІСД, 2013. 230 с.
12. Заброта Д.Г. Корупційні адміністративні правопорушення: характеристика та протидія : навч. посіб. Дніпропетровськ: ДДУВС, 2010. 164 с.
13. Завгородній В. А. Правове регулювання взаємодії органів Національної поліції та громадських організацій у протидії корупції: навч. посіб. Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ. Дніпро: Ліра ЛТД, 2016. 168 с.
14. Загинеї З. А., Драган В. М., Ярмиш О. Н. Зарубіжний досвід створення та діяльності спеціальних антикорупційних органів: наук.-практ. посіб. та ін. Київ: Національна академія прокуратури України, 2015. 314 с.
15. Закон України «Про запобігання корупції». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014. № 49. Ст.2056.
16. Закон України «Про засади державної антикорупційної політики в

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/081.00.1/М/ВК1.1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 12

Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014. № 46. Ст.2047.

17. Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014. № 47. Ст.2051.

18. Запобігання і протидія корупції в органах місцевого самоврядування. Практичний посібник. Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні DESPRO». К. : ТОВ «Софія-А». 2012. 88 с.

19. Кальман О. Г., Ярмиш Н. М., Куц В. М. Правові засоби протидії корупції : навч. посіб. Київ: ІПК Нац. акад. прокуратури України, 2012. 163 с.

20. Клімова С.М. Організаційно-правове забезпечення сучасної антикорупційної політики: навчальний посібник, Харків. 2015

21. Кононенко К. А., Черненко Т. В. Корупція в освітній галузі: загрози стратегічному розвитку українського суспільства. Стратегічні пріоритети. 2014. № 1. С. 123-128. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/spa_2014_1_18

22. Кржечковсткіс І. Європейський досвід протидії корупції: теорія та практика. Аналітичний огляд упоряд., та ін.; Нац. акад. внутрішніх справ, за заг. ред. В. В. Чернея. Київ, 2016. 236 с.

23. Литвиненко В.І., Лісовська Ю.П., Лісовський П.М. Антикорупційне право: навч. посіб. К.: Кондор, 2019. 240 с.

24. Михненко А.М., Руснак О.В., Мудров А.М. Запобігання та протидія корупції : навч. посіб. та ін. ; за ред. 4-те вид., переробл. й доповн. К.: ДННУ «Акад. фін. управ ління». 2013. 666 с.

25. Пасіка С.П., Опанасенко О.О. Запобігання корупції, очищення влади та фінансовий контроль у воєнній сфері України (2-ге видання): Навчальний посібник (електронне видання). Автори-укладачі та інші. За заг. ред. В.В. Балабіна, К.: ВІ КНУ, 2016. 315 с.

26. Петков С. В. Нормативний помічник з запобігання та протидії корупції: практичний посібник. упоряд.. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 288 с.

27. Протидія корупційній злочинності в Україні : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2010. 308 с.

28. Романов М. В. Основні засади запобігання корупції” «Харківська правозахисна група». Харків: ТОВ «Видавництво „Права людини“», 2017. 176 с.

29. Савченко А. В. Корупційні злочини (кримінально-правова характеристика) : навч. посібник; Нац. акад. внутр. справ. Київ : Центр учбов. л-ри, 2016. 168 с.

30. Топчій В.В., Шкелебей В.А., Супрун Т.М. Т 58 Публічно-правова протидія корупції: навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. 208 с.

31. Трепак В.М. Корупційні правопорушення: поняття, види та заходи протидії: навч. посіб. Київ : Атіка-Н, 2014. 335 с.

32. Усаченко Л.М. Природа корупції в Україні: суперечності, ризики, проблеми: навч. посіб. Херсон: 2014. 143 с.

33. Хавронюк М.І. Науково-практичний коментар до Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції». К.: Атіка, 2011. 424 с.

34. Цибульська М.Л. Причини та умови, що призводять до порушення антикорупційного законодавства та заходи їх усунення. Полтава, 2010. 67с.